

МАТЮРЕН РЕНИЕ

САТИРА XV

Превод от френски: Пенчо Симов, 1978

chitanka.info

*Да, рядко пиша аз, признавам го самия;
и не че леността не мога да надвия,
но взема ли перо, усещам се така,
в галера сякаш съм, с греблото във ръка;
от Музата едва дочул един-два стиха,
въстава моят ум срещу властта ѝ тиха.*

*Понякога, все пак, ако ѝ се отдам,
кълна се, затова заплащам скъпо сам.
Роден съм под звезда, що Муза отреди ми,
но ми добавя в дар и болки нетърпими
в главата всеки път; така от дълги дни
над мене този гнет, уви, не се мени,
измъчва ме това страдание проклето,
но в робство ме държат духът ми и небето.
Най-лошо е, че туй така жестоко зло
и да се изцери сега не би могло;
лекарства ни веднъж не са го намалили,
напротив, сякаш те му дават нови сили;
опитах не един изпитан лек, а сто,
но повече дори сега ме мъчи то.
Попаднал под властта на зло неизцеримо,
без ропот да търпя не е необходимо,
напротив, буйно все проклинам тая плът
дотоам, че да умра желая някой път:
какъв поет съм, щом главата ми не чини?
Не виждам за печал по-истински причини,
по-леко би било да съм прокажен клет
или от шарка скрит под белези безчет.
Да можеше бесът, когато ме обземе,
да се съобрази със хора, с място, с време,
по-отстъпчив по нрав да беше той поне,
то бих се утешил отчасти с туй, но не —
не идва зиме — щом съм се затворил в стая,
през ледените дни на зъл ноември в края;*

тогава Аполон да би ме завладял,
със нещо би смекчил горчивия ми дял.

Но в най-приятни дни, щом блесне лъч в простора,
Зефир щом проследи красавицата Флора,
когато в свода син запоят пак ята
за сладката тъга, дошла от любовта,
или пък Серес щом се украси с корона,
щом Бакхус, закопнял, въздъхне за Помона
или шафранът щом последен разцъфти
под знака скорпион — ела да видиш ти!
Тогавата тая страст във примката ме стяга
и разумът, надвит, отстъпва ѝ веднага,
без оглед на часа и всичко друго аз
се вслушвам в тоя бог и в неговия бяс.
Така и в тия дни най-хубави, когато
Кибела с плодове отрупва се богато
и селянин честит, работейки със жар,
напътва всеки свой таван или хамбар,
а пък Юнона към засяваните ниви
обръща в знак добър очите си красиви;
когато от шума парижки надалеч
побягвам най-подир от царедворска реч
сред селския покой, където сменям тона.
Не се говори тук за църква, за Сорбона,
за тоя род неща; в шегите се впускаш, щом
си с котки, кучета и с всички в своя дом.
Из тая равнина реката ни Оаза
красиви брегове със щедрост ми показва
(тук бил е оня крал^[1], от който със кураж
на френския народ Сидон бе даден два ж).
Намирата свобода еднакво дух и тяло,
дори от любовта избавен си изцяло,
опасната ѝ страст във теб тук не пламти,
с властолюбив ламтеж не се измъчваш ти.
Обречен съм, уви, на друга несполука.
В мига, когато Феб деня предвожда тука,

напомням бухал стар, подгонен от лъчът:
едва пробуден, аз потърсвам скришен кът;
в леса на Раямон ги има със стотици —
убежища добри за вълци и лисици —
и там подхващам стих, на болките напук,
измислям си един или оглаждам друг.
А как ли Аполон към тях ще се отнася?
Във Двора може би ще породят гримаса
и някой щом реши там да ме почете,
ще бъда награден със: „Хубавки са те.“
Но аз не ставам роб на хорските преценки,
човека съм познал и в светлини, и в сенки.
Знам: колкото един човек е по-невеж,
то с толкова по-строг и по-надут брътвеж
свидетелствува той или реди присъда.
За хули и хвалби еднакво глух ще бъда,
на Емпедокъл аз оставам ученик,
а пък от него знам: достоен и велик
е само онзи, що без разлика къде е,
на себе си е крал и себе си владее.

[1] ... оня крал. — — Анри IV. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.